

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра ветеринарної репродуктології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету

Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ

2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри акушерства,

гінекології та біотехнології

відтворення тварин

Протокол № 14 від “4” червня 2024 р.

Завідувач кафедри

Олександр ВАЛЬЧУК

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза

Гарант ОП

Лариса Шевченко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З ОСНОВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»

спеціальність 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

освітня програма «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

Факультет ветеринарної медицини

Вальчук О.А. завідувач кафедри, к.вет.н., доцент

Мазур В.М. к.вет.н., доцент

Ковпак В.В. д.вет.н., доцент

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни.

Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності
(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	<i>Магістр</i>
Спеціальність	212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Освітня програма	«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	нормативна
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	3
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	<i>залік</i>
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти	
	денна форма навчання (термін навчання 6 років)
Рік підготовки (курс)	5
Семестр	10
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>год.</i>
Лабораторні заняття	<i>30 год.</i>
Самостійна робота	<i>75 год.</i>
Індивідуальні завдання	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	<i>3 год.</i>

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: підготовка майбутнього магістра до виконання професійних управлінських завдань, самостійної викладацької чи наукової роботи.

Завдання опанування методами аналізу наявного літературного матеріалу з історії вищої освіти та науки, положень Болонської декларації та директивних рішень щодо їх впровадження, рекомендованими науковими джерелами стосовно ролі науки в житті суспільства, методичними матеріалами про порядок вибору теми наукового дослідження, формулювання завдань та розробки плану досліджень, оволодіння системою пошуку необхідних для виконання роботи

методів наукових досліджень, їх виконання, систематизації та аналізу отриманих даних, біометричної їх обробки, принципами користування науково-технічною інформацією, патентного пошуку, набуття необхідних знань щодо винахідництва, патентознавства та вимог щодо оформлення заявки на винахід; чіткого дотримування у своїй роботі вимог біоетики та наявних директивних матеріалів.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК 2. здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК 8. здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК.9. здатність приймати обґрунтовані рішення;
- ЗК. 10. здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- ЗК. 11. здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 7. здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.

ФК 11. здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та благополуччя тварин у професійній діяльності;

ФК 20. здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

Програмні результати навчання (ПРН):

1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.
2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.
3. Збирати анамnestичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.
4. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.
5. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.
6. Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.
7. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.
8. Узагальнювати та аналізувати інформацію щодо ефективності роботи ветеринарних фахівців різного підпорядкування.

9. Розуміти логічну послідовність дій та вміти оформляти відповідну документацію під час проведення судово-ветеринарної експертизи.
10. Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин.
11. Знати принципи та методи маркетингу і менеджменту ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині.
12. Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.
13. Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.
14. Здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.
15. Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма 6 років						денна форма 5 років					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Етапи розвитку вищої освіти та науки												
Тема 1. Основні етапи становлення вищої освіти та науки в Україні	16	2		4		10	16	2		4		10
Тема 2. Структура вищої освіти в Україні. Болонський декларація. Україна як учасник Болонського процесу	16	2		4		10	16	2		4		10
Тема 3. Поняття науки та історія її розвитку. Псевдонаука	8	1		2		5	8	1		2		5
Разом за змістовим модулем 1	40	5		10		25	40	5		10		25
Змістовий модуль 2. Методи наукових досліджень												
Тема 1. Вибір теми, формулювання завдань, організація наукових досліджень	8	1		2		5	8	1		2		5
Тема 2. Методологія досліджень. Методи наукових досліджень	16	2		4		10	16	2		4		10
Тема 3. Методи проведення дослідів у тваринництві та ветеринарній медицині	16	2		4		10	16	2		4		10

Разом за змістовим модулем 2	40	5		10		25	40	5		10		25
Змістовий модуль 3. Впровадження наслідків наукових досліджень у ветеринарну практику												
Тема 1. Використання лабораторних тварин у науковій роботі. Альтернативні методи та об'єкти досліджень.	16	2		4		10	16	2		4		10
Тема 2. Науково-технічна інформація. Винахідництво та патентознавство.	16	2		4		10	16	2		4		10
Тема 3. Біометрія. Проблеми біоетики в науковій роботі	8	1		2		5	8	1		2		5
Разом за змістовим модулем 3	40	5		10		25	40	5		10		25
Усього годин	120	15		30		75	120	15		30		75
Курсовий проект (робота) з _____ (якщо є в робочому навчальному плані)		-	-	-		-		-	-	-		-
Усього годин	120	15		30		75	120	15		30		75

3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Історія вищої освіти. Вища освіта окремих країн.	2
2.	Болонська декларація про європейський простір освіти та науки.	2
3.	Історія науки. Вища освіта як основа розвитку науки.	2
4.	Наука як предмет пізнання дійсності.	2
5.	Наука – сфера діяльності людини.	2
6.	Науково-технічний прогрес і науково-технічна революція. Наукознавство та його вузлові проблеми.	2
7.	Наукова стаття.	2
8.	Основні принципи проведення дослідів на тваринах. Особливості методів досліджень, що використовуються у ветеринарній медицині.	2
9.	Особливості проведення дослідів на великих фермах, комплексах, віваріях, клініках та виробничої перевірки їх наслідків.	2
10.	Використання лабораторних тварин у науковій роботі.	2
11.	Виробнича перевірка наслідків досліджень.	2
12.	Біометрична обробка даних досліджень.	2
13.	Служба науково-технічної інформації (НТІ) та її роль у науковій роботі. Винаходи та патенти.	2
14.	Запровадження наслідків наукових досліджень у клінічну практику та тваринництво.	2

15.	Заключна обробка даних досліджень, публікація матеріалів досліджень	2
Всього		30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Перші українські університети.	5
2.	Вища освіта незалежної України.	5
3.	Правове регулювання української вищої освіти.	5
4.	Інтелектуальний капітал країни.	5
5.	Наукові товариства та їх роль.	5
6.	Роль науки під час війни та у повоєнний період.	5
7.	Наука незалежної України.	5
8.	Професійна діяльність вченого. Типажі вчених.	5
9.	Внесок вихідців з України у розвиток науки інших країн.	5
10.	Етичні та правові аспекти клінічних досліджень.	5
11.	Правовий захист науково-технічної інформації.	5
12.	Правовий захист авторських прав у інших країнах.	5
13.	Універсальна етика А. Швейцера.	5
14.	Гуманізація медико-біологічних експериментів	5
15.	Правове забезпечення впровадження наукових розробок у виробництво	5
Всього		75

5. Засоби діагностики результатів навчання:

1. залік;
2. модульні тести;
3. реферати;
4. захист лабораторних робіт;
5. захист практики.

6. Методи навчання

Форми та методи навчання:

- словесні (лекційний, пояснення, дискусія, інструктаж, бесіда);
- наочні (ілюстрування, демонстрація, самостійне спостереження);
- практичні (лабораторна робота, практична робота).
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання

- екзамен;
- залік;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;

- реферати, есе;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 03.03.2021 р. протокол № 7)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1259>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти;
- програма навчальної практики навчальної дисципліни.

10. Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Методика дослідницької справи у ветеринарній медицині : навч. посіб. / [Вальчук О.А., Мазур В.М., Ковпак В.В., Деркач С.С., Жук Ю.В.] – Київ: НУБіП України, 2020. – 146 с.
2. Яблонський В.А., Яблонська О.В. Методологія і методи наукових досліджень у тваринництві та ветеринарній медицині : Навчальний посібник для системи магістратури, аспірантури та докторантури. Друге видання. К. – 2014.- с. 512.

3. Яблонський В.А., Яблонська О.В. Методи наукових досліджень у тваринництві та ветеринарній медицині. К. – 2012.- с. 297.
4. Яблонський В.А., Яблонська О.В., Плахтій П.Д. Наукознавство. Основи наукових досліджень у тваринництві та ветеринарній медицині. К.2001,-244 с.

Допоміжна:

1. Методологія наукових досліджень / [Юринець В. Є.] – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011 – 178 с.
2. Методологія наукових досліджень / [Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., В. К. Демидов] – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
3. Основи методології та організації наукових досліджень / [за ред. А. Є. Конверського] — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.
4. Методологія наукових досліджень / [Каламбет С. В., Іванов С. І., Півняк Ю.В.] — Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. – 191 с.
5. Методологія та організація наукових досліджень / [Рассоха І. М.] — Х.: ХНАМГ, 2011. – 76 с.
6. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / [Тарелкін Ю. П., Цикін В. О.] — Суми: Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2010. – 196 с.

Інтернет джерела:

1. Закон України Про вищу освіту. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Велика хартія університетів (Magna Charta Universitatum; Болонья, 18 вересня 1988 року)
http://www.edupolicy.org.ua/files/Magna_Charta_Universitatum.pdf
3. Лісабонська конференція (Конвенція про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні; Ліссабон, 11 квітня 1997 року)
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_308#Text
4. Сорбонська декларація (Спільна Декларація “Про гармонізацію архітектури європейської системи вищої освіти“)
<https://studfile.net/preview/7129782/page:6/>
5. Болонська декларація (Спільна декларація міністрів освіти Європи; Болонья, 19 червня 1999 року)
http://aaau.edu.ua/up/docs/bologna/bol_decl.pdf
6. Празьке комюніке (“До зони європейської Вищої освіти” Комюніке зустрічі європейських міністрів освіти; Прага, 19 травня 2001 року)
<https://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/bolonskij-proczes/prazke-komyunike.html>
7. Саламанкське звернення (Послання Саламанкського з’їзду європейських закладів вищої освіти “Формування європейського простору вищої освіти”)
[http://www.edupolicy.org.ua/files/Salamanca_Convention\(2001\).pdf](http://www.edupolicy.org.ua/files/Salamanca_Convention(2001).pdf)
8. Берлінське комюніке (“Створення зони вищої освіти Європи” Комюніке конференції міністрів освіти; Берлін, 19 вересня 2003 року)

- <https://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/bolonskij-proczes/berlinske-komyunike.html>
9. Бергенське комюніке (“Загальноєвропейський простір освіти – досягнення мети” Комюніке Конференції європейських міністрів освіти)
<https://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/bolonskij-proczes/bergenske-komyunike.html>
 10. Лондонське комюніке (“На шляху до Європейського простору вищої освіти відповіді на виклики глобалізації” Комюніке Конференції)
<https://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/bolonskij-proczes/londonske-komyunike.html>
 11. Декларація Глазго (“Сильні університети для сильної Європи” Декларація Європейської асоціації університетів; Брюсель, 15 квітня 2005 року)
<https://eua.eu/downloads/publications/glasgow%20declaration%20%20strong%20universities%20for%20a%20strong%20europe%202005%20ru.pdf>
 12. Лісабонська декларація (Університети Європи після 2010 року різноманіття за єдності мети. Брюсель, 13 квітня 2007 року)
http://www.edupolicy.org.ua/files/Lisbon_Declaration.pdf
 13. Будапештсько-Віденська декларація (“Про створення Європейського простору вищої освіти”, 12 березня 2010 року)
<https://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/bolonskij-proczes/budapeshtsko-videnska-deklaracziya.html>
 14. Бухарестське комюніке (“Використання нашого потенціалу з найбільшою користю: консолідація Європейського простору вищої освіти”)
<https://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/bolonskij-proczes/buxarestske-komyunike.html>